

ПАМЕЛА АНДЕРСЪН

Събитъ,
Памела

PRO®
BOOK

СОФИЯ
2024

I

*Представям си себе си на 5 години –
до най-малки подробности –
оглеждам я от глава до пети –
наблюдавам я малко
как играе
оживена, закачлива, театралничеща –
макар и сама на плажа.
Викам я по име, за да привлека вниманието ѝ –
трябва ѝ малко време, за да ме познае,
а после хуква към мен,
разтворила ръце.
Прегръщам я здраво
и я завъртам,
а тя ме дарява с наелектризиращата си усмивка,
кикоти се
с невинно
учудване.
Казвам ѝ колко много я обичам,
колко е красива,
същинско диво цвете,
и че съм дошла за нея,
и че всичко ще бъде наред.
Че ще се справи с всичко
блестящо –
целувам я силно по изцапаната с песъчинки бузка –
тя присвива лице*

*и
се измъква от прегръдката ми.
Хуква
в нейните износени
зелени като ябълка
хавлиени бикини –
които се стараят с всички сила да останат там,
където им е мястото.
Изпраца ми въздушни целувки
и ми маха –
трябва бързо да се върне при онова, което е важно –
мистър и мисис Рак
и техните деца медузи.*

*Истинската аз –
непокварена.*

РОДЕНА СЪМ ПРЕЗ 1967 Г., ЛЯТОТО НА ЛЮБОВТА. БЕБЕ НА СТОТНАТА ГОДИШНИНА, появило се на света здраво, с тегло 3,373 кг, на стотния рожден ден на Канада. Сто години от какво точно? Манипулирана история. Остров Ванкувър е образуван от вулкан преди 150 милиона години и хората от коренните народи са живели там хиляди години преди Колумб да стъпи на него. Не можете да „откриете“ земя, където вече живеят хора. Историята често се пренаписва, за да се създават герои от чудовища. Или обратно. В крайна сметка, истината винаги излиза наяве.

Призрачна мечта...

Родителите ми били млади, когато съм се родила – майка ми само на седемнайсет, а баща ми на деветнайсет. Двамата се срещнали в ранна пролет под голяма разцъфнала череша, точно пред църквата, която семейството

на мама посещавало почти всяка неделя. Разправят, че тя седяла на най-ниския клон и поклащала красивите си крака, обути в гълзи до глезените бели чорапи, когато край нея минали татко и неговият приятел. Татко веднага я фиксирал и дал на най-добрия си приятел четвърт долар, за да се разкара.

– Хей, ангелче – казал той, като се подпрял с ръка на стъблото, с прилагана коса и сини като океана очи.

Майка ми загубила ума и гума. Двамата на мига се влюбили лудо. Все едно ги поразил гръм. *Soup de foundre*.

Любовната им история приличала на филм от 50-те години на миналия век. Представете си „Американски графити“. Автокина, коли с форсирани двигатели, поделени бургери в местното „Уингс Кафе“. Татко ѝ пишел стихотворения на гълзи хартиени свитъци, задигнати от „Крофтън“, воняща фабрика за хартия, където бил работил известно време. Той пишел на мама всеки ден, а тя хуквала към пощенската кутия след училище, за да взема писмата му. Макар да живеели само на няколко километра един от друг, струвало им се твърде далеч и разделите им изглеждали твърде гълзи.

Лейдисмит е стар възгледобивен град, пълен с изоставени гъскорезници. Рибарско селище, което се гордее с плажове, паркове и резервати на коренното население. Няма кой знае какво да правите, освен да одумвате другите. Или те да ви одумват. Родителите ми били истинска напаст, местните Бони и Клайг. И двамата били страшно ревниви и еднакво им харесвало да се карат и да се сдобряват. Баща ми успявал да вмъква непълнолетната ми майка в местния бар, а когато ченгелата пристигали, двамата хуквали, майка ми се скривала в тоалетната, но яркожълтият ѝ пуловер я издавал. Обикновено им се разминавало с едно строго „прибирайте се у дома“, а понякога ги глобявали 5 долара.

Татко обичал уличните гонки и на няколко пъти разбивал колите си, най-известната от които била един кабриолет „Остин-Хийли“, с който изхвъркнал от малък мост и се забил в тинестата крайбрежна коса при Солтеър. Репутацията му представлява част от местната митология и до ден днешен всеки има по някой спомен за споделяне – в хранителния магазин, в магазина за алкохол, в който и да е магазин.

– О, татко ти... Куп истории мога да ти разкажа... Налага се да ги прекъсвам и да казвам:

– Повярвайте, достатъчно съм чувала, но благодаря. После си тръгват, клатейки глави, а по лицата им чета „Леле-леле!“. Следва палава усмивка, мигновено връщане в доброто старо време, походката им внезапно става енергична – сякаш са тръгнали към вкъщи да оцастливят съпругите си след дълга суша.

Веднъж, когато татко се опитвал да избяга от полицията, разбил зеления си форд „Феърлейн“. Мама била на седалката до него и го молела да намали. Хубавата ѝ главица минала през предното стъкло, а меката кремава тапицерия се напоила с кръв. По това време тя била бременна с мен и се шегувахме, че „това може да обясни нещата“ (за мен, не за мама). Тя още покрива с косата си дълъг дълбок диагонален белег, който пресича челото ѝ от линията на косата до веждата.

Сватбата им била скромна. Аз съм се родила няколко месеца по-късно в местната болница в Лейдусмит. Баща ми бил излязъл да поиграе на карти с момчетата и да обърне няколко чашки и пропуснал раждането. Шест месеца по-късно на първата страница на „Лейдусмит Кроникъл“ се появила снимка, на която баща ми държи медальона „Бебе на стотната годишнина“, а аз съм в скута на майка ми. Като същинска Кумари¹.

¹ Кумари – митично същество от непалския фолклор. – Бел. прев.

Малкото ни семейство живееше в автопансиона „Ар-кади“, собственост на моите баба и дядо, който се състоеше от девет къщички, сгушени в гората точно до плажа. Нашата беше № 6, разположена на тревист хълм, с изглед към океана, който надничаше през старото ягодово гърво. Макар че повечето хора наоколо бяха груби и не си мереха приказките, баба ми излъчваше невероятна грация – висока, с идеално фризирана тъмна коса и бледа кожа. Елегантните ѝ тоалети включваха едноцветни, жълтозелени панталони, горница с изрязано рамо и красиви обувки с равна подметка. Ноктите и устните ѝ бяха червени. Закусваше с чаша шерц, налято от бара в стил Франк Синатра, пълнен с кристални бутилки, върху старото черешово пиано „Уебър“. По-късно баба започна да дава къщичките под наем предимно на рокери. По всичко личеше, че харесва и има доверие на *Hell's Angels*. Мисля, че след смъртта на дядо тя се чувстваше по-спокойна, когато около нея имаше силни мъже, които я обожаваха, оценяваха щедростта ѝ и бяха готови да направят всичко за нея. Къщичката на Еди Дрогата все още е там и според легендата някъде наоколо има заровено злато и вероятно няколко трупа. Още помня звука на мотоциклети, примесен с чуруликане на птички, бухане на сови... крясъците на орли.

*Буйство
сред дивата природа.*

В магазинчето на автопансиона имаше най-необходимото, основните неща. Лакираните рафтове в розово и черно бяха отрупани с цигари, сладкиши и вестници. Хладилникът беше пълнен с газирани напитки, а фризерът – със замразени десерти. Отварях капака и се навеждах надолу, почти готова да падна, като яростно размахвах

крака, докато протягах ръце в ледения студ, за да грабна любимия си замразен плодов сок на клечка. Трябваше да бъде портокалов, тъй като предпочитам. Всеки можеше да го разбере по подпухналите ми изцапани оранжеви устни – устните, с които в крайна сметка пораснах, но заради които ми се подиграваха като дете. Баба ме виждаше и ми хвърляше онзи поглед, в който се четеше „какво пак си правила?“, макар добре да знаеше отговора. Поглеждах смутено надолу, след това се усмихвах, оранжева от носа до брадичката, и я молах да запише моята плячка в „сметката“ ни, без да знам какво точно е това, или че баща ми трябва да я плаща всеки месец. Тя ме хващаше за ръката, гърбваше ме към мивката, вземаше един изтънял сапун и измиваше малките ми ръчички между нейните под топлата струя разпенена вода. След това вземаше стара измачкана кърпа за съдове, която миришеше на нещо странно антисептично, избърсваше устата ми и ме пускаше да си вървя.

Брат ми Джери се появи четири години след мен, светлокос, с руси къдрици и сини очи като мамините. Херувим. Пълна моя противоположност във всяко отношение. Мислех, че Джери е най-красивото нещо, което някога съм виждала. Той се роди на 31 юли, специален месен празник. Още едно споменаване във вестника. Още един медал.

Малко преди мама да роди Джери, се преместихме по-надолу по плажа в тристайна къщичка на Удли Роуд. Покритият с керемиди покрив се доближаваше по цвят до избледнялата кедрова облицовка и беше посивял като плавеи от непрестанното блъскане на вълните и влажното време. Зиме ледените висулки стигаха до земята подобно на водопад. Предната веранда представляваше част от жилищното пространство, където бяха пералнята, фризерът и каси с празни бирени бутилки, пригот-

вени за връщане в депото за стъклен амбалаж през уикендите.

Къщичката се намиреше на крачки от пътя. Много ме биваше да тичам боса през раковинките, спринтирайки върху тях сякаш бяха горещи въглени. Не съм сигурна дали краката ми изобщо докосваха назъбените черупки. Осезаният с камъчета път, скалите, раците, локвите, останали от приливите, морските звезди – страна на чудесата, пълна с богат и здравословен морски живот току до прага ни. Моята площадка за игра.

*Моят свят беше океанът.
И винаги бях с единия крак в него.*

Домът ни беше малък. Нямахме място за всички ни едновременно, затова Джери и аз през повечето време играехме навън, дори когато валеше. Винаги се чувствах в по-голяма безопасност навън, отколкото вътре. Обичах да се катеря по трите нива на алпинеума зад къщата, осеян с полски макове, божури и къпинови храсти... Джапахме в локвите, беряхме диви цветя и къпини и от време на време открадвахме по някой от скъпоценните „не ги пипайте“ нарциси от мамината градина. Любимите ми места бяха обградени от уханни лилави люляци, кисело грозде от лозите, обвили здраво стъблата на стипчивите зелени ябълки. Двамата с Джери правехме пайове от кал, а аз подреждах „маса“ с клечки и листа върху пръстта и слагах цветята, които бяхме откраднали, в средата. После изреждах пайовете – малко пръст никому не е навредила.

*Мама ни даваше
всичко,
а любовта на татко беше
различна –*

ПАМЕЛА АНДЕРСЪН

*умен, гениален,
винаги малко гневен,
но най-вече разочарован от себе си,
така си мисля.
Любовта е онова, което го спаси.
Всеки от тях беше липсващото парченце от другия.*

*Моят сияен пример –
онова, към което се стремях
през целия си живот.
За нещастие
и за щастие –
моят модел на любовта
е малко объркан,
не само
изопачен...*

*И
трудно постижим.*

Майка ми беше всичко за мен, много забавна и красива, яркият център на живота ни. Всички бяхме много влюбени в нея – аз, Джери, татко. Беше дребничка, енергична, винаги готова да се разсмее блондинка. Не точно глупава, но наивна. Виждам я ясно – как размахва белия си копринен шал, как се преструва, че се предава, как се прави на безпомощна пред фотоапарата, как примигва с най-големите сини очи, които някога сте виждали. Направо страхотна. На въжето между мърлявото ни бельо и чорапи висяха две рокли – едната с масленожълти цветя в тон с косата ѝ, другата – ярко тюркоазено синя в тон с очите ѝ. Русата ѝ коса винаги беше с прелестна пищна прическа, леко оцветена в розово или пастелно лилаво. Разказваше ни как, като била по-млада, използвала кутии